

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра педіатрії № 1 із неонатологією

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної
програми «Педіатрія»
Тетяна КРЮЧКО

« 31 - 08 2022 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради медичного
факультету №2
Денис КАПУСТЯНСЬКИЙ

Протокол від 4 08 2022 № 1

СИЛАБУС

Актуальні питання дитячої гематології та трансфузіології

(назва навчальної дисципліни)

вибіркова навчальна дисципліна

(навчальна дисципліна обов'язкова/вибіркова)

рівень вищої освіти

другий (магістерський) рівень вищої освіти

галузь знань
спеціальність
кваліфікація освітня
кваліфікація професійна
освітньо-професійна програма
форма навчання
курс та семестр вивчення навчальної
дисципліни

22 «Охорона здоров'я»
228 «Педіатрія»
магістр педіатрії
лікар
«Педіатрія»
денна
6 курс, 11 семестр

Силабус затверджено на засіданні
кафедри педіатрії № 1 із
неонатологією

Зав. кафедри Світлана ЦВІРЕНКО

Протокол від 26.08 2022 № 1

Полтава – 2022 рік

ДАНИ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладачів, науковий ступінь, учене звання	Похилько Валерій Іванович д.мед.н., професор Цвіренко Світлана Миколаївна к.мед.н, доцент
Профайл викладачів	https://pediatric-one.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	(0532) 68-74-28
E-mail:	pediatric1@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://pediatric-one.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів/годин – 3/90, із них:

Лекції (год.) – 0

Практичні заняття (год.) – 30

Самостійна робота (год.) – 60

Вид контролю: залік

Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності.

Організація освітнього процесу здійснюється з урахуванням норм законодавства України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статуту ПДМУ та у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті» та інших діючих нормативних документів <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>

Проведення навчального процесу за дисципліною «Актуальні питання дитячої гематології та трансфузіології» в особливих умовах (військовий стан, карантинні обмеження під час пандемії та ін.) здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання, зокрема лекції проводяться з використанням платформи Zoom, Google Classroom та ін. Під час військового стану у разі надходження сповіщення про повітряну тривогу чи загрозу ракетного удару учасники освітнього процесу повинні організовано пройти до споруд цивільного захисту (згідно алгоритму дій) та перебувати в них до завершення тривоги. Освітній процес може завершуватися в укритті, а після відбою тривоги учасники можуть повернутися до навчальних приміщень і продовжити навчальний процес.

Опис навчальної дисципліни

Опанування навчальною дисципліною «Актуальні питання дитячої гематології та трансфузіології» є важливим для майбутньої професійної лікарської діяльності, оскільки сучасна практика вимагає від лікаря-педіатра фундаментальних і глибоких знань та вмій з інтерпретації основних гематологічних досліджень (насамперед, гемограми, основних показників гемостазу тощо), без правильного проведення й оцінки яких обстеження пацієнта може бути неповним, а лікування – неадекватним. Відомо, що загальний аналіз крові дає клініцистам важливу інформацію, оскільки характеризує фізіологічний стан організму, що змінюється під впливом різних зовнішніх і внутрішніх факторів, і є невід'ємною частиною діагностичного процесу та подальшого моніторингу на тлі призначеної терапії.

Вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання дитячої гематології та трансфузіології» базується сучасних принципах доказової медицини і стандартах, прийнятих в міжнародній клінічній практиці.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання дитячої гематології та трансфузіології» передбачене у 11 семестрі, коли здобувачем освіти набуті відповідні знання з дисциплін циклу загальної підготовки: анатомії людини з особливостями дитячого віку, фізіології з особливостями дитячого віку, циклу професійної підготовки: патоморфології з особливостями дитячого віку, патофізіології з особливостями дитячого віку, загальної хірургії, пропедевтики педіатрії, пропедевтики внутрішньої медицини, внутрішньої медицини, педіатрії

з дитячими інфекційними хворобами, клінічною імунологією та алергологією, що передбачає інтеграцію з цими навчальними дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з дитячої гематології та трансфузіології в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Знання, які отримані при вивченні навчальної дисципліни «Актуальні питання дитячої гематології та трансфузіології» будуть використані в подальшій професійній діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

метою вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання дитячої гематології та трансфузіології» є формування спеціаліста з достатнім обсягом теоретичних і практичних знань та навичок для встановлення діагнозу, призначення адекватного лікування при патології системи кровотворення, патології системи гемостазу, знання основ трансфузіології.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання дитячої гематології та трансфузіології» є здобуття та вдосконалення знань про патологію кровотворної системи, про стани, що проявляються порушенням гемостазу, висвітлення питань переливання людині крові та її препаратів, а також крово-і плазмозамінних рідин з лікувальною метою. Також вивчення різних трансфузійних середовищ (методи їх одержання, зберігання та використання) і механізм їх дії на організм дитини.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання дитячої гематології та трансфузіології». Згідно з вимогами дисципліна забезпечує набуття компетентностей:

- інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Педіатрія», або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог

- загальні компетентності (ЗК):

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- спеціальні (фахові) компетентності (СК):

Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних, інструментальних досліджень та оцінки їх результатів з урахуванням вікових нормативних показників.

Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

Фізіологію кровотворення.

Структуру та функції клітин крові.

Етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань системи крові у дітей різного віку.

Класифікацію та типову клінічну картину найбільш поширених захворювань системи крові дітей.

Принципи діагностики захворювань системи крові у дітей.

Принципи лікування найбільш поширених захворювань системи крові дітей.

Класифікацію компонентів і препаратів крові.

Особливості клінічного застосування еритроцитвмісних трансфузійних середників.

Особливості застосування плазми.

Особливості клінічного застосування концентрату тромбоцитів.

Клінічне застосування криопреципітату.

Трансфузійні реакції. Ускладнення трансфузійної терапії.
 Показання та протипоказання до переливання крові та її компонентів.
 Шляхи та способи гемотрансфузії.
 Зберігання, транспортування та випуск компонентів крові.
 Неприятливі трансфузійні реакції. Їх профілактика. Лікувальна тактика.
 Техніку виконання стерильної пункції
 Методику проведення аспіраційної біопсії кісткового мозку з клубових кісток
 Техніку виконання трепанобіопсії.

вміти:

Провести клінічне обстеження дитини.
 Вміти оцінити загальний аналіз крові у дітей різного віку в нормі та патології.
 Оцінити показники гемостазу у дітей.

Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених захворювань системи крові у дітей.

Визначити групи крові системи АВО стандартними сироватками.

Провести біологічну пробу при переливанні трансфузійних середовищ

Призначити залежно від клінічної ситуації гемотрансфузію чи інфузію препаратів крові, кровозамінників.

Організувати процедуру переливання крові: обрати трансфузійне середовище, провести необхідні проби, вибрати спосіб та умови для трансфузії.

Виявляти помилки при проведенні проб визначення групової та резус-належності.

Діагностувати і надати першу допомогу за наявності ускладнень при переливанні крові.

Заповнити протоколу гемотрансфузії.

Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

Тематичний план лекцій із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

Не передбачено програмою

Тематичний план семінарських занять

Не передбачено програмою

Тематичний план практичних занять за змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ п/п	Назва теми	К-ть годин
	Модуль 1. Актуальні питання дитячої гематології та трансфузіології	30
Змістовий модуль 1. Актуальні питання дитячої гематології		
1.	АФО кровотворення у дітей. Вікові особливості складу крові у дітей в різні вікові періоди. Особливості кровотворення у дітей. Фізіологічні особливості системи згортання крові у здорових дітей різного віку. Методи обстеження дітей. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів (анемічний, гемолітичний, геморагічний) та захворювань системи крові у дітей.	2
2.	Клінічна інтерпретація результатів клінічного аналізу крові та мієлограми у дітей різного віку. Кількісна і якісна оцінка еритроїдного паростка. Кількісні і якісна характеристика лейкоцитів та складу лейкоцитарної формули. Кількісна і якісна оцінка тромбоцитів. Мієлограма у дітей.	2

	Методика стернальної пункції та трепанобіопсії.	
3.	Дефіцитні анемії у дітей Визначення поняття анемії. Класифікація анемії. Етіологічні фактори і механізми розвитку дефіцитних анемії. Основні клінічні прояви дефіцитних анемії. Клініко-лабораторні критерії анемії. Диференціальний діагноз анемії. Лікування та профілактика залізо-, білково-, вітамінодефіцитних анемії у дітей.	2
4.	Гемолітичні анемії у дітей Визначення поняття гемолітичної анемії. Класифікація. Етіологічні фактори і механізми розвитку гемолітичних анемії. Основні клінічні прояви гемолітичних анемії. Клініко-лабораторні критерії анемії. Диференціальний діагноз. Лікування гемолітичних анемії у дітей.	2
5.	Гіпо-апластичні анемії у дітей Визначення поняття апластичної анемії. Класифікація. Етіологічні фактори і механізми розвитку гіпо-і апластичних анемії. Основні клінічні прояви гіпо-і апластичних анемії. Клініко-лабораторні критерії. Диференціальний діагноз анемії. Принципи лікування апластичних анемії.	2
6.	Гемобластози у дітей Поняття гемобластозів. Міжнародна класифікація лейкозів, її зв'язок зі схемою кровотворення. Лейкози у дітей, причини виникнення. Підтвердження пухлинної природи лейкозів. Клінічні варіанти гострого лімфобластного (ГЛЛ). Основні клініко-лабораторні синдроми при ГЛЛ. Сучасні програми лікування ГЛЛ. Ускладнення цитостатичної терапії.	2
7.	Лімфогранулематоз (ЛГМ) та лімфаденопатії у дітей. Поняття лімфогранулематозу (ЛГМ) та лімфаденопатії у дітей. Морфологічна та клінічна класифікація ЛГМ. Диференціальний діагноз ЛГМ з доброякісними лімфаденопатіями. Принципи лікування.	2
8.	Фізіологія гемостазу. Методи дослідження системи гемостазу Сучасні уявлення про гемостаз. Фактори антикоагулянтної системи, гемостазу та фібринолізу. Методичні підходи та принципи лабораторного дослідження стану системи гемостазу та фібринолізу, їх порушень. Клінічне значення лабораторного дослідження стану систем гемостазу та фібринолізу, антикоагулянтної системи. Референсні значення лабораторних показників дослідження системи гемостазу та фібринолізу, антикоагулянтної системи та фактори впливу. Сучасні методи дослідження гемостазу, принципи вибору лабораторних тестів. Складові коагулограми. Методи визначення судинної резистентності	2
9.	Геморагічний васкуліт. Етіологія, патогенез Клінічні форми, лабораторні дані, характерні для геморагічного васкуліту Лікування геморагічного васкуліту, залежно від провідного синдрому.	2

10.	Гемофілоїдні захворювання у дітей Поняття гемофілоїдних захворювань. Основні клінічні прояви гемофілоїдних захворювань. Гемофілія А, В. Клінічні прояви Диференціальний діагноз та лікування.	2
11.	Тромбоцитопенічна пурпура у дітей. Поняття тромбоцитопенічної пурпури. Клініко-лабораторні критерії Диференціальний діагноз, лікування.	2
Змістовий модуль 2. Актуальні питання трансфузіології		
12.	Загальні питання трансфузіології та основи клінічної трансфузіології. Визначення понять. Правові та етичні аспекти трансфузійної медицини Організація трансфузіологічної допомоги в закладах охорони здоров'я. Основи законодавства України про трансфузіологію. Організація трансфузіологічної служби у лікувальному закладі. Порядок проведення гемотрансфузійної терапії.	2
13.	Класифікація компонентів та препаратів донорської крові, їх характеристика, показання до застосування, умови зберігання. Класифікація компонентів і препаратів крові. Особливості клінічного застосування еритроцитомісних трансфузійних середовищ. Особливості клінічного застосування концентрату тромбоцитів. Клінічне застосування кріопреципітату. Альбумін. Його використання в педіатричній практиці Фактори згортання крові. Препарати. Використання в педіатричній практиці.	2
14.	Методи розрахунку крововтрати, показання до проведення гемотрансфузій. Методи розрахунку крововтрати Показання до проведення гемотрансфузій. Відносні та абсолютні показання до проведення гемо трансфузій.	2
15.	Посттрансфузійні ускладнення. Невідкладна допомога. Профілактика. Посттрансфузійні реакції. Ускладнення трансфузійної терапії. Профілактика ускладнень. Невідкладна терапія при ускладненнях трансфузійної терапії. Залік.	2
Всього		30

Самостійна робота

№ п/п	Тема	К-ть годин
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	56
2	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять із зазначенням основних питань, що повинні бути вивчені:	4
	Модуль 1. Актуальні питання дитячої гематології та трансфузіології Хронічна постгеморагічна анемія у дітей: Етіологія постгеморагічної анемії у дітей. Патогенез хронічної постгеморагічної анемії у дітей. Діагностика хронічної постгеморагічної анемії у дітей. Невідкладна допомога при кровотечах.	
	Разом	60

Індивідуальні завдання :

Виконання реферативних повідомлень обсягом до 10 – 12 стор. на теми:

Вплив радіації на здоров'я дітей.

Патологія гемостазу у дітей.

Набуті гемолітичні анемії.

Сучасний погляд на гемофілію.

Хоспісна допомога онкогематологічним пацієнтам дитячого віку.

ДВЗ-синдром в педіатрії.

Перелік питань, який повинен засвоїти здобувач вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни:

1. Вікові особливості кровотворення у дітей. Фізіологічні особливості системи згортання крові у здорових дітей різного віку.
2. Методи обстеження дітей. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів (анемічний, гемолітичний, геморагічний) та захворювань системи крові у дітей. Лабораторні методи дослідження крові.
3. Клінічна інтерпретація результатів клінічного аналізу крові та мієлограми у дітей різного віку.
4. Визначення поняття анемії. Класифікація анемії у дітей.
5. Залізодефіцитні анемії у дітей. Причини виникнення, клініка, діагностика, диференціальна діагностика.
6. Лікування та профілактика залізодефіцитної анемії у дітей.
7. Хронічна постгеморагічна анемія у дітей. Етіологія, патогенез, діагностика. Невідкладна допомога при кровотечах.
8. Гемолітичні анемії у дітей. Причини виникнення, клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Лікування.
9. Гіпо-апластичні анемії у дітей. Етіологія, патогенез, діагностика, диференціальна діагностика. Лікування.
10. Гемобластози у дітей. Причини виникнення. Класифікація лейкозів. Її зв'язок зі схемою кровотворення.
11. Клінічні варіанти перебігу, діагностика та диференціальна діагностика гострої лімфобластної лейкозії у дітей.
12. Програми лікування лейкозів у дітей (гострої лімфобластної лейкозії, гострої мієлоїдної лейкозії, хронічної мієлоїдної лейкозії). Цитостатики. Класифікація лікувальних засобів, що застосовуються як цитостатики. Показання до їх застосування. Ускладнення цитостатичної терапії (негайні, відстрочені, віддалені).
13. Клініка, лікування, прогноз лімфогранульоматозу у дітей. Невідкладна допомога при синдромі стиснення верхньої порожнистої вени.
14. Гемофілія А та В. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Прогноз у дітей.
15. Замісна терапія при наданні невідкладної допомоги хворим на гемофілію. Антигемофілії препарати (концентрати факторів згортання крові, СЗП) та їх застосування.
16. Геморагічний васкуліт у дітей. Етіологія, патогенез, клінічні форми, діагностика диференціальна діагностика, лікування, прогноз.
17. Тромбоцитопенічна пурпура у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, прогноз. Невідкладна допомога при кровотечах.
18. Загальні питання трансфузіології та основи клінічної трансфузіології. Визначення понять. Правові та етичні аспекти трансфузійної медицини.
19. Організація трансфузіологічної допомоги в закладах охорони здоров'я. Основи законодавства України про трансфузіологію. Організація трансфузіологічної служби у лікувальному закладі.
20. Порядок проведення гемотрансфузійної терапії.
21. Класифікація компонентів та препаратів донорської крові, їх характеристика.
22. Особливості клінічного застосування еритроцитомісних трансфузійних середовищ.
23. Особливості клінічного застосування концентрату тромбоцитів.
24. Клінічне застосування кріопреципітату.

25. Альбумін. Його використання в педіатричній практиці.
26. Фактори згортання крові. Препарати. Використання в педіатричній практиці.
27. Методи розрахунку крововтрати.
28. Показання до проведення гемотрансфузій. Відносні та абсолютні показання до проведення гемо трансфузій.
29. Посттрансфузійні ускладнення.
30. Невідкладна терапія при ускладненнях трансфузійної терапії. Постттрансфузійні реакції.
31. Ускладнення трансфузійної терапії. Профілактика ускладнень.
32. Клінічне обстеження (анамнез хвороби, огляд, пальпація, перкусія, аускультация) дітей із захворюваннями кровотворної системи.
33. Оцінка загального аналізу крові у дітей різного віку в нормі та патології.
34. Невідкладана терапія при геморагічному синдромі у дітей.
35. Розрахунок ферротерапії для дітей різного віку.
36. Оцінка показників гемостазу у дітей.
37. Оцінка мієлограми.
38. Методика стеральної пункції.
39. Методи дослідження судинної резистентності.
40. Визначення груп крові
41. Проведення проб на сумісність під час гемотрансфузії
42. Методи гемо трансфузії
43. Невідкладна допомога при ускладненнях, пов'язаних з гемотрансфузією

Форма підсумкового контролю успішності навчання - залік

Система поточного та підсумкового контролю

Вхідний контроль проводиться на початку вивчення нової навчальної дисципліни з метою визначення готовності здобувачів вищої освіти до її засвоєння. Контроль проводиться за допомогою засобів діагностики з навчальних дисциплін, як правило тестових завдань. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах, на засіданнях рад факультетів (інститутів) та центральної методичної комісії спільно з викладачами, які проводили заняття з дотичної навчальної дисципліни, згідно графологічної структури до ОП. За результатами вхідного контролю передбачаються організація індивідуальної роботи зі здобувачами вищої освіти, коригування робочих навчальних програм тощо

Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей. Оцінювання знань здійснюється шляхом усного опитування (індивідуальне і фронтальне); письмового опитування; тестового контролю; перевірки практичних навичок, самоконтролю. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки здобувачів освіти: тести, розв'язання ситуаційних задач, контроль засвоєння практичних навичок.

Оцінювання поточної успішності здійснюється відповідно до положення про організацію освітнього процесу в ПДМУ. Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти можна знайти за посиланням https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/NMQ6RVrpAGYuKpw1JoSJaApnMMMwbKdxQN9FC2hu.pdf

Залік з дисципліни.

Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Цей вид підсумкового контролю не передбачає ніяких додаткових письмових робіт, опитування, чи тестування на останньому занятті. Залік отримують здобувачі вищої освіти, які набрали необхідну мінімальну кількість балів впродовж поточного контролю (середній бал успішності 3,0 і вище), не мають невідпрацьованих пропусків занять, та виконали всі вимоги, які передбачені робочою навчальною програмою з дисципліни.

Результат навчання оцінюється за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) та багатобальною шкалою. У разі виконання здобувачем освіти умов отримання заліку, науково-педагогічний працівник виставляє у відомість підсумкового семестрового контролю та

індивідуальний навчальний план студента «зараховано» і кількість балів, яку набрав здобувач вищої освіти за дисципліну. Інформація про здобувачів освіти, які не отримали залік, з точним зазначенням причини також вноситься до «Відомості підсумкового семестрового контролю» та до індивідуального навчального плану. Причини не отримання заліку можуть бути наступні: здобувач вищої освіти має невідпрацьовані пропуски занять і (або) лекцій, тому виставляється позначка «н/в» (не виконав) у колонці «бали за підсумковий контроль»; здобувач вищої освіти відвідав усі заняття, але не набрав мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допускається до заліку (виставляється позначка «н/д» (не допущений) у колонці «бали за підсумковий контроль»). Після проведення заліку перший екземпляр «Відомості підсумкового семестрового контролю» передається відповідальному працівнику деканату, протягом однієї доби після проведення заліку, другий екземпляр зберігається на кафедрі. У випадку не складання заліку перескладання останнього здійснюється за графіком кафедри, який узгоджений з деканатом, але не частіше одного разу на день, до початку наступного навчального семестру. Регламент проведення семестрового заліку у здобувачів вищої освіти заочної форми навчання визначає кафедра, на якій проводиться викладання відповідної освітньої компоненти.

Персональна відомість перескладання семестрового заліку (загальна відомість) заповнюється завідувачем кафедри або уповноваженою ним особою у двох примірниках, один з яких залишається на кафедрі, другий у день заповнення повертається в деканат завідувачем навчальної частини кафедри (відповідальним викладачем).

Методи навчання

- вербальні (*практичні заняття* передбачають детальний розгляд здобувачами освіти окремих теоретичних положень навчальної дисципліни з викладачем і формування вміння їх практичного застосування; *консультації* (індивідуальні або групові) проводяться з метою допомоги здобувачам освіти розібратись та роз'яснити складні для самостійного оволодіння питання, вирішити складні проблеми, які виникли при самостійному опрацюванні навчального матеріалу при підготовці до практичного заняття, заліку);
- наочні (демонстрація виконання маніпуляцій, виписки тематичних хворих, результати лабораторних та інструментальних методів обстеження, фотоматеріали);
- практичні (практичні заняття);
- аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод);
- імітаційні завдання;
- ділові ігри.

Форми та методи оцінювання

Форми контролю:

- вхідний;
- поточний;
- залік.

Методи контролю

- усний контроль;
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- практична перевірка;
- самоконтроль;
- самооцінка.

Методичне забезпечення

1. Силабус
2. Рекомендована література.
3. Матеріали для контролю знань, умінь і навичок студентів: тести різних рівнів складності, тести з банку ліцензійного іспиту «Крок 2», ситуаційні задачі.
4. Методичні матеріали, представлені на сторінці кафедри на сайті ПДМУ.

Рекомендована література

Основна:

1. Педіатрія: [підруч. для студентів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації]/за ред. О.В. Тяжкої; О. В. Тяжка, Н. Г. Горовенко, С.О. Крамарев [та ін.]; МОЗ України, Нац. мед. ун-т ім. О.О.Богомольця. – Вид. 5-те, випр. та доп. – Вінниця: Нова Книга, 2018. – 1150с.
2. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англійського видання: у 2 томах / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман. – Київ, ВСВ «Медицина», 2019. – Т. 1. – 377с., Т. 2. – 425с.

Додаткова:

1. Клінічне обстеження дитини: навч. посіб. для студентів вищих навч. Закладів /О.В. Катілов, Д.В. Дмитрієв, К. Ю. Дмитрієва, С. Ю. Макаров. – Вінниця: Нова книга, 2017. – 518 с.
2. Видиборець, С.В. Альбумін: спектр можливостей застосування (лекція) /С.В. Видиборець // Сімейна медицина. – 2018. - № 2(76). – С. 109-117.
3. Видиборець, С.В. Тромбоцити: структура і функції (лекція) /С.В. Видиборець, С.М. Гайдукова, О.В. Мулярчук // Сімейна медицина. – 2018. - № 2(76). – С. 98 – 102.
4. Гемофілії: навчальний посібник для студентів медичних університетів та лікарів – слухачів курсів установ післядипломної освіти / Мороз Г.І., Видиборець С.В., Гайдукова С.М. і співавт. [Текст] — К.: НМАПО імені П.Л. Шупика, 2020. — 164 с.
5. Клінічна трансфузіологія / за ред. В.П. Польового, В.Д. Фундюра, М.Д. Желіби, В.В. Загороднього. [Текст] – Чернівці: Мед університет, 2014. – 404 с.

Інформаційні ресурси

Кафедра педіатрії № 1 із неонатологією <https://pediatric-one.pdmu.edu.ua/team>

Накази МОЗ:

https://dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2015_709_ykpm_d_zda.pdf

https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2022/07/2022_1192_smd_gem_chok.pdf

Настанова 00332. Переливання крові: показання, проведення та побічні реакції:

http://kafanest.kiev.ua/Downloads/nastanovy_moz/00332.pdf

Керівництво NICE «Переливання крові»:

<https://www.nice.org.uk/guidance/ng24/resources/blood-transfusion-pdf-1837331897029>

Всесвітня організація охорони здоров'я, керівництво з контролю волемічного статусу у дітей з гострими захворюваннями:

<https://www.who.int/news/item/28-10-2022-guideline-on-fluid-management-of-acutely-ill-children>

Розробники:

д.мед.н., проф. Валерій ПОХИЛЬКО

к.мед.н., доц. Світлана ЦВІРЕНКО